

Bilesin ki kalpte yerilen özellikler birçoktur. Kalbi, kötü şeylerden arındırmanın yolları uzun, tedavisi de biraz kapalıdır..

Bilesin ki kalpte yerilen özellikler birçoktur. Kalbi, kötü şeylerden arındırmanın yolları uzun, tedavisi de biraz kapalıdır. Bunun bilgisi ve uygulaması tamamen silinip yok olmuştur. Çünkü insanlar kendilerinin / benliklerinin farkında değillerdir. Biz bu yolların tamamını "İhyau ulumi'd-din" adlı eserimizin dörtte birini teşkil eden "Kurtarıcılar" bölümünde uzun uzadıya açıkladık.

Burada kalbin kötülüklerinden üçü hakkında seni uyaracağız. Bu üç şey, dönemimizin fıkıhla uğraşanlarının / ilim adamlarının genel hastalığıdır. Bunları bilersen tedbirini alırsın. Bunlar aslında insanı helake götüren şeylerdir ve kalp kaynaklı diğer bütün kötülüklerin anasıdır. Bunlar çekememezlik, gösteriş ve kendini beğenmedir.

Kalbini bu üç şeyden arındırmaya gayret et! Bunda başarılı olursan diğer kalp hastalıklarından nasıl kurtulacağını da öğrenirsin. Bunları tedavi etmede başarılı olamazsan diğerlerini hiç tedavi edemezsin. Sanma

ki kalbinde haset, riya ve kendini beğenme hastalıkları varken ilim öğrenmede iyi niyet sahibi olmakla kurtulursun. Hz. [Peygamber](#) (sav): "Üç şey var ki helake götürür; Baş edilmeyen cimrilik, ardına düşülen kötü arzular ve kişinin kendini beğenmesi" buyurmuştur.

Haset

Hasetin kökeninde cimrilik vardır. Çünkü cimri olan, elindekinin başkasında olmasını istemez. Aşırı cimri olan ise kendi elinde olanı değil, [Allah](#) 'ın hazinelerinde olan nimetleri [Allah](#) 'ın kullarına vermek istemez. Dolayısıyla bunun cimriliği ötekiden daha büyüktür.

Hasetçi ise [Allah](#) 'ın kendi kudret hazinelerinden; kullarından herhangi birine ilim, mal veya kalplerine sevgi ya da herhangi bir nasip vermesini kaldıramaz. Kendi eline bir şey geçmeyecek olsa bile, verilenlerin elinden de nimetlerin alınmasını ister. Bu, kalp hastalığının son sınırıdır. Bundan dolayı Hz. [Peygamber](#) (sav): "Ateşin odunu yediği gibi, haset de iyilikleri yer bitirir" buyurmuştur.

Hasetçi hiç merhamet edilmeden cezalandırılacak kişidir. Zaten dünyada da kesintisiz bir azap içindedir. [Allah](#) 'ın, akranlarına verdiği ilmi, malı ve makamı kıskandığından ölünceye kadar sürekli azap içindedir. Ahiret azabı ise daha çetin ve elemlidir.

Kişi kendisi için istediği şeyleri, Müslüman kardeşi için de istemedikçe, iman hakikatine eremez. Müslüman'ın, diğer Müslümanların da sıkıntı ve sevinçlerine ortak olması gerekir. Müslümanlar bir binanın tuğlaları gibidir, birbirini desteklerler.

Riya

Riya ise, gizli şirk olup, [Allah](#) 'a ortak koşmanın iki yolundan biridir. Riya, mevki makam sahibi olabilmek için insanların kalbinde yer edinmeye çalışmaktır. Makam sevgisi ise ardına düşülen bir hevestir. İnsanların çoğu bu yüzden helak olmuştur. Zaten insanı, insandan başka hiçbir varlık helake düşürmez.

İmam Gazali'den öğütler-2

Ahmet Türkan tarafından yazıldı

Salı, 14 Mayıs 2024 12:58 - Son Güncelleme Salı, 14 Mayıs 2024 12:58

İnsanlar gerçekten düşünseler, bilirlerdi ki; öğrendikleri birçok ilim, yaptıkları birçok ibadet ve hatta adetlerinin birçoğu insanlara gösteriş olsun diye yapılır.

Riya, amelleri silip yok eder. Nitekim bir haberde şöyle nakledilmiştir: Kıyamet gününde, şehit düşen bazı kişilerin cehenneme götürülmesi emredilecek. Onlar; "Ey Rabbimiz! Biz senin yolunda şehit edilmedik mi?" diyecekler. Bunun üzerine [Allah](#) Teâlâ; "Hayır! Sen 'falanca kişi ne kadar yiğit adamdır' desinler istedin. Bu da söylendi, sen karşılığını aldın." Diyecek. İlim öğrenenler, [hac](#) ca gidenler ve Kur'an okuyanlarla da aynı konuşmalar yapılacaktır.

Kibir

Kendini beğenme, büyüklenme ve övünme de tedavisi zor kalp hastalıklarındandır. Bunlar, kulun kendini büyük görmesi ve başkalarını da küçük görmesidir.

İmam Gazali'den öğütler-2

Ahmet Türkan tarafından yazıldı

Salı, 14 Mayıs 2024 12:58 - Son Güncelleme Salı, 14 Mayıs 2024 12:58

Kibrin, büyülenmenin dile yansıması 'ben, ben' demektir. [Allah](#) 'ın laneti üzerine olsun Şeytan, "Ben ondan daha üstünüm. Beni ateşten, onu ise çamurdan yarattın" [A'raf 12] demiştir. Oturmalara, sohbetlere yansıması, kendini yükseklerde görmek ve başköşeye oturmayı istemektir. Konuşmalara yansıması ise kendine itiraz edilmesinden hoşlanmamaktır.

Kibirli insanlar, kendilerine öğüt verildiğinde kulak ardı ederler. Öğüt verdiklerinde ise

Sert konuşurlar. Kendisini [Allah](#) 'ın kullarından herhangi birinden daha üstün gören kişi kibirli demektir.

İmam Gazali'den öğütler-2

Ahmet Türkan tarafından yazıldı

Salı, 14 Mayıs 2024 12:58 - Son Güncelleme Salı, 14 Mayıs 2024 12:58

Bilmelisin ki, üstün olan kişi, ahiret gününde [Allah](#) katında üstün olacak kişidir. Bu ise bilinmez olup, kişinin sonunun nasıl olacağına bağlıdır. Kişinin kendisinin başkalarından iyi olduğunu düşünmesi tam anlamıyla bir bilgisizliktir. Aksine her kime bakarsan onun senden daha iyi olduğunu düşünmelisin. Bir küçük çocuk gördüğünde; "Bu henüz günahsızdır, benim ise birçok günahım vardır, kuşkusuz o benden daha üstündür" demelisin. Yaş olarak kendinden daha büyük birini gördüğünde ise; "Bu adam [Alla](#)
[h](#) 'a benden önce ibadet etmeye başladı, kuşkusuz o benden daha hayırlıdır" de.

Bir âlim gördüğünde de; "Şüphesiz bana verilmeyen ona verilmiştir, o benim ulaşamadıklarına ulaşmıştır, benden daha hayırlıdır" demen gerekir.

Kalbinden kibri söküp atman, ancak üstünlüğün [Allah](#) katındaki üstünlük olduğunu bilmenle gerçekleşir. Bu ise, hayatın nasıl sonlanacağını düşünmekle başarılacak bir şeydir. Kötü son korkusu ve kuşkusu, seni [Allah](#) 'ın kullarına karşı büyüklenmekten alıkoyar. Bugün güçlü bir imana sahip oluşun, yarın değişmeyeceğin anlamına gelmez. Çünkü [Allah](#) , kalpleri evirip çevirendir. Dilediğini doğru yola iletir, dilediğini yoldan çıkarır.

İmam Gazali'den öğütler-2

Ahmet Türkan tarafından yazıldı

Salı, 14 Mayıs 2024 12:58 - Son Güncelleme Salı, 14 Mayıs 2024 12:58

Bunları düşün!

Ey ilim öğrencisi bunları bir düşün ve bil ki bu kötülüklerin kalbe yerleşmesinin başlıca sebeplerinden biri, başkalarıyla yarışmak ve övünmek amacıyla ilim öğrenmektir. Sıradan insanlar/avam bu kötülüklerin çoğundan uzaktır. Dini ilimleri öğrenenler için bunlar tehlikeli birer tuzaktır.

Bir düşün, hangisi senin için daha önemlidir; İnsanı helak eden bu kötülüklerden kaçınma yollarını öğrenerek kalbini düzeltmekle ve ahiretini mamur etmekle mi uğraşacaksın, yoksa önemi olan başkalarıyla birlikte tartışmaya dalmakla mı uğraşacaksın?

İmam Gazali'den öğütler-2

Ahmet Türkan tarafından yazıldı

Salı, 14 Mayıs 2024 12:58 - Son Güncelleme Salı, 14 Mayıs 2024 12:58

Bilesin ki bu üç madde kalp hastalıklarının başlıcalarıdır ve bunların tohumunu büyüten toprak dünya sevgisidir. Bunun için Hz. [Peygamber](#) (sav): "Dünya sevgisi her hatanın / günahın başıdır" buyurmuştur. Diğer yandan dünya ahiretin tarlasıdır. Kim ahiretini kazanabilmek için dünyadan kendin yetecek miktarda faydalanırsa dünya onun tarlası olur. Kim de onun nimetleri içinde yüzmek isterse dünya onun helakine sebep olur.

Bu anlattıklarımız takva hakkındaki yüzeysel bilgilerdir ve hidayetin başlangıcıdır. Bunları tecrübe edip hayatına geçirdikten sonra takvanın ayrıntılarını İhyau ulumi'd-din adlı eserimizden okursun.

Bu metnin çevirisi İlke Yayınları için Osman Güman tarafından yapılmıştır.